

[Landbrugsministeren.]

afvente rettens afgørelse. Men jeg er naturligvis villig til på et senere tidspunkt, når det viser sig at være muligt, at besvare de stillede spørgsmål.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen om denne sag og sætte den sidste sag på dagsordenen til behandling, nemlig:

Forespørgsel til indenrigs- og boligministeren af Kjeldgaard Iversen m. fl. („Vil ministeren for at mindske bolignøden fjerne de hindringer, der lægges for det lettere byggeri?“).

Ordføreren for forespørgerne (Kjeldgaard Iversen): Anledningen til, at vi har rejst denne forespørgsel til indenrigsministeren, er den omstændighed, at vi endnu ikke har kunnet få bugt med bolignøden her i Danmark. Så sent som i dag har vi set en trespaltet artikel i „Politiken“ om folk, der lever som muldvarpe.

Trods det, at det er over seks år siden, krigen sluttede, har vi endnu ikke fået indhentet det underskud på lejligheder, der nødvendigvis måtte være en følge af krigen og dens restriktioner og materialeangel. Tværtimod har vi endnu en meget omfattende boligmangel. Det er ved anden anledning gjort op, at der pr. 1. januar 1951 manglede 24 000 lejligheder for blot at tilsvare behovet, samtidig med at der var et behov på 16 000 for at opnå en passende reserve på 2 pct.

Der har været gjort meget både af den siddende regering og af de tidligere regeringer for at fremme byggeriet, men det er, ligesom anstrengelserne ikke synes at have båret frugter nok.

Mon det ikke er, fordi man har glemt, at det er de enkelte mennesker, der tager initiativet og selv deltager aktivt i det byggeri, der skal tilfredsstille deres ønsker? Man har måske glemt dem, fordi man efterhånden er blevet vant til, at statsmagten skal ordne det hele.

Nu har staten selvfølgelig sin opgave også indenfor boligområdet, og derfor har vi en meget omfattende lovgivning om disse problemer. Men statens opgave på dette område synes mig i hvert fald principielt kun at være denne: at sikre byggeriet de friest mulige forhold og at sikre, at der ikke bygges på en måde, som skader andre. Det skal dog i denne forbindelse indrømmes, at når man ikke gør adgangen fri til byggepladsen, til jorden, ved hjælp af fuld grundskyld, men fortsat affinder sig med mere eller

mindre udprægede former for grundspekulation, ja, så opstår der problemer, som til en vis grad berettiger til og nødvendiggør, at der finder en offentlig regulering sted af byggeplads og byggeformer.

Men selv under disse forhold må hovedsynspunktet for offentlig regulering dog være det, at myndighederne kun skal anlægge rammerne for byggeriet, og at man må påse, at disse ikke gøres for snævre, så at byggeriet hemmes. Det er det, der åbenbart er ved at ske nu. Man har fra statens og kommunernes side og — for ikke at glemme det — også fra private grundejere indført så mange reguleringer i form af byplanlovgivning, byggevedtægter og servitutter, at det er vanskeligt, ja, ofte umuligt at bygge på økonomisk overkommelig måde.

Disse sikkert velmente og ofte velgrundede indgreb afføder forhold, som man navnlig i en tid med bolignød må betragte som rent ud sagt urimelige. Det er selvfølgelig rigtigt, at man bør tilstræbe den bedst mulige boligstandard, at man bør tilstræbe et så sundt og solidt byggeri som vel muligt. Deri er alle interesserede, ikke mindst de boligsøgende, så råd herom turde forsåvidt være overflødige. Men i den situation, vi har i dag, er spørgsmålet for de fleste boligsøgende heller ikke så meget en statsanerkendt kvalitetslejlighed, men en bolig overhovedet.

Der er, navnlig i og ved byerne, masser af mennesker, ikke mindst ubemidlede, der tilbringer hele sommeren i et selvbygget sommerhus eller havehus. Dette gør de bl. a. for sundhedens skyld, men måske også fordi deres rigtige lejlighed er af en sådan karakter, at den i og for sig ikke kan siges at være tilfredsstillende. Mange af disse mennesker ville hellere end gerne benytte deres sommerbolig hele året, men dette forbyder forskellige bestemmelser. Det betyder, at disse mennesker nødvendigvis må beholde deres lejlighed i byen og svare husleje hele året, foruden at de har deres sommerhus. Tænk, hvis man ved lempelse af disse hindringer kunne give sådanne mennesker lov til at bo, som det passer dem, f. eks. ved dispensationer for et åremål, 5—10 år! Så ville de opgive deres lejlighed i byen til fordel for andre boligsøgende og anvende en del af de midler, de sparer i husleje, til forbedringer af deres sommerbolig, så den var anvendelig hele året. Det er selvfølgelig rigtigt, at denne tilstand ikke er ideel set fra statens side, men dette gælder i højeste grad også for de pågældende selv. Derfor vil de kun vælge den udvej på grund af omstæn-